

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillár.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

A háboru muzeuma.

Devonshire lord bizonyára igen gazdag és nagyon nemes szándéku ur lehet, mert a saját költségére megcsinálta Ashtonban a háboru muzeumát. Ennek a muzeumnak az a célja, hogy benne minél többet összegyűjtsenek a nagy háboru emlékeiből, képekből, fotográfiákból, hogy ez az anyag kiegészítve a háborunak lehetőleg minél teljesebb litteratúrájával, elrettentő például szolgáljon és negatív hatásában alkalmas legyen az örök béke gondolatának propagálására. Ötletének sikerét annyira komolyan veszi Devonshire lord, hogy még billiárdterem és refreshment room is van a muzeumban, ahol a háboru kérdésének tanulmányozói szórakozhatnak és frissítő italokkal üdülhetnek fel hasznos, de fárasztó munkájuk egyhanguságát.

Hamarjában nem tudjuk megmondani, hogy melyik középkori olasz írónak volt az a megállapítása, hogy még a pokol utja is jó szándékkal van kikövezve. De valahogyan ez a mondás jut az eszünkbe, mikor a nemes lordnak emberszerető és békebarát alapításáról olvasunk. A lord megalapítja a háboru muzeumát, hogy elrettentsen a háborutól. Ugyanazt cselekszi, amit cselekedtek nagy katonák és hadi sikereikre büszke fejedelmek, akik évszázadokon át teleaggatták palotáikat, a muzeumokat, a templomokat hadi troféakkal és a legkülönbözőbb nevek alatt ők is háborus muzeumokat csináltak, de azzal a kimondott céllal, hogy kedvet csináljanak a háborura. Homlokkegyenest elenkező céllal csinálták meg a nemes lord ötletét. A kérdés az, hogy kiknek helyes a számítása és a két eltérő felfogás nagyurú képviselői közül melyik értékeli helyesen a háboru muzeumának didaktikai hatását.

Kétségtelen, hogy az ember az olyan állatfajokhoz tartozik, amelyekben nagyon erősen ki van fejlődve az utánzás ösztöne. Sok évezredek verejtékes küzdelem a civilizáció útján még nem juttatta odáig az emberiség tulnyomó részét, hogy gondolkodás és ítélkezés önállósága révén függetleníteni tudja magát az ismétlődő példák hatása alól. A fanatizmusnak és Vitustáncnak ragályai nem véletlenségből röppentek végig valamikor egész Európán. Nem véletlen, ha az öngyilkosságok bizonyos időkben járványszerűen követik egymás. Nem véletlen, ha a vörös kakas sorozatosan röppen fel a falvak nádfödéses házai között. Sőt a gazdasági okok törvénytörése mellett kétségtelenül a lélektani tényezőknek is nagy szerepük van abban, ha bizonyos időkben a bank és egyéb bukások gyors egymásutánban következnek egymásra. Az égő lángnak fascinató a hatása és az «így is lehet» megismerése már az első lépés valaminek a megpróbálásához.

Ezért nem tudunk mi hinni a lord szándékának életrevalóságában és ezért nem tudunk a háborutól elrettentő hatást tulajdonítani annak a rövid né-

hány hónap alatt hatalmas tömeggé feldagadt háborus irodalomnak sem, amelynek minden egyes sora a realitások véres beállításával hadat akar üzenni a háborunak. Markovics Rodion, Remarque, Renn, A legionárius naplója — és ki tudná a nevüket és címüket mind felsorolni — legfeljebb csak külön-külön pacifisták, de egész beállítottságukban, egy időben való tömeges felmerülésükben tulajdonképpen a háborut glorifikálják. Különösen hangzik talán, de úgy van, az emberek möhön olvassák őket, az öregek azért, hogy felelevenítsék háborus emlékeiket, a fiatalok, hogy elképzeljék, hogy hasonló helyzetekben miként cselekednének. És a német frontharcosok szövetsége téved az indokolásban, ha azért tiltakozik Remarque könyvének a Nobel-díjjal való kiütetése ellen, mert meggyalázza a német hadsereget.

A tiltakozásnak legfeljebb egy alapja lehet: semmiféle könyv, amely a háborut írja meg, bármely rítkító színekkel fesse is a drótkadályok, farkasvermek és pergőtűzek borzalmaikat, nem lehet alkalmas arra, hogy a békét propagálja. Valamennyien egy kicsit molyok vagyunk, akiket vonz a láng, amelyben elpusztulunk.

A lord muzeuma így valószínűleg igen becses forrása lesz a politikai és katonai történelem kutatóinak, egy gazdag ur bőkezűségéből létrejött haditörténelmi muzeum lesz belőle, de nem lesz, mert nem lehet belőle morális és az emberiség megjavítását szolgáló intézmény. Hogy a billiárdtermes és frissítőszobás muzeum ezt a célt tudja szolgálni és betölteni, ahhoz valamennyien tulságosan emberek vagyunk.

amelynek ára 2 pengő, fennakadás nélkül idejében küldhesse.

Igen valószínű azonban, hogy a budapesti országos nagygyűlésre Bajára is küld le korlátolt számban a központ féláru jegyet.

Itt említjük meg, hogy október 28-án, hétfőn délután 4 órakor a Vigadóban dr. Láng János, a nagybaracskai kerület országgyűlési képviselője is fog beszédet mondani.

Kik maradtak le Zemplén vármegyében a törvényhatósági virilista választásoknál?

Sátoraljujhelyen tudvalevőleg nagy meglepetést hozott a törvényhatósági legtöbb adófizetők megválasztása.

A liberális virilisek összefogva közös listára szavaztak és a hivatalos listát megbuktatva saját jelöltjeiket hozták be. Az eredmény nagy meglepetés, aminek közvetlen indítóoka az volt, hogy a jelölő bizottság ülésére, amelyet Széll József főispán hívott össze, annak ellenére, hogy a liberális virilis tagok száma száz volt, egyetlen egyet sem hívtak meg közülük és a hivatalos listára összesen 10 liberális jelöltet vettek fel. A megválasztott tagok névsoránál sokkal érdekesebb a kimaradtak névsora. Első helyen kell megemlíteni Széll József főispánt. Kimaradtak még Andrássy Géza gróf, Barathy Béla volt országgyűlési képviselő, Csajka Endre kormányfőtanácsos, Janka Károly volt képviselő, Károlyi László gróf, Lónyay Elemér herceg, báró Mailott Nándor képviselő, Oláh István drnyugalmazott kuriai bíró, Széchenyi Aladár gróf, Chudovszky Mór udvari tanácsos, kórházigazgató, Csaplaky Lipót sátoraljujhelyi helyettes polgármester, Miskolci Kovács Gábor szerencsi főjegyző, Zichy Meskó Jakab gróf, Maláricsik György főügyész, Szepessy Géza országgyűlési képviselő stb.

— Akciót indít az OMKE a fényüzési adó eltörléséért. A fényüzési adó ellen az a panasz, hogy ez az adó nem az egész határ mentén jelentékeny mértékben mozditja elő a csempészetet. Azokat a cikkeket, amelyek Magyarországon fényüzési adó alá esnek, a fogyasztók a külföldön vásárolják meg és ezáltal a kincstár az adótól, a magyar kereskedelem és ipar ellenben e cikkek forgalmától esik el. Emellett a fényüzési adó jövedelme is minimális. Az OMKE indulva abból, hogy ily módon ez az adó az általa okozott rendkívül súlyos közgazdasági károk mellett csak minimális hasznot hajt a kincstárnak, akciót indít a luxusadó teljes letörése végett. Azt tervezi az OMKE, hogy a fogyasztók tizezreinek aláírásával ellátott beadványt juttat el a pénzügyminiszterhez s az országgyűléshez a fényüzési adó megszüntetése miatt.

Gőzerővel folyik a városházán az ajánlások aláírása.

A választási Block hívei nagy erővel vonultak fel a választás első ütközetéhez

Az ajánlásoknak a polgármester által a városháza kistanácstermében a kijelölt két főtisztviselő előtt való hitelesített aláírása keddtől óta gőzerővel folyik. A Választási Block hívei nagy lelkesedéssel és eddig még soha nem tapasztalt buzgalommal siettek az ajánlások aláírására, mert hiszen minden polgár és munkás egyaránt érzi annak sorsdöntő és a polgárság, munkásság és a város érdekeire végtelenül nagyfontosságú jelentőségét, hogy a városi Blocknak a listáját diadalra juttassa. Már az első napon mutatkozott a nagy lelkesedés. A választók tömegesen jelentkeztek s egységesen vonultak fel a városházára, hogy már előzetesen hitet tegyenek a Block mellett a hűségükről és kitartásukról. A polgárság és munkásság egyöntetűen helyesli azt a városi politikai programot, amelyet a Választási Block adott s egyuttal ajánlásával kívánja dokumentálni azt, hogy kikből kívánja összeállítani az új törvényhatósági bizottságot, tehát városának és magának is sorsdöntő testületét megalakítani.

Az ajánlásokkal már nyilatkozott is a választók tömege: nyilatkozott pedig a Választási Block mellett. A Választási Block óriási tölényét, diadalmas előretörését, a hívek lelkesedését és buzgalmát mi sem mutatja jobban, mint az a tény, hogy már az első napon a választók száza irták alá a Block-ista ajánlások ivateit, a mai napig pedig több ezret meghaladja azoknak az ajánlásoknak a száma, akik a Választási Block ajánló ivateit irták alá.

Ilyen szép eredmény mellett joggal és bizalommal várhatja a Block, hogy az ajánlások aláírása terén hatalmasan fellángolt lelkesedés a mai és holnapi napon még csak növekedni fog s így már az ajánlások aláírása megmutatja a bekövetkező választások eredményét.

Az ajánlások határidő holnap délelőtt jár le, amikorra be kell nyújtani a választási elnököknek az ajánlásokat. Sombaton délig kell benyújtani dr. Vojnics Ferenc polgármesternek, vagy helyettesének az ajánlások ivateit, aki hétfőn délig nyilatkozik.

Bajáról is tömegesen vesznek részt a vasárnapi budapesti katolikus nagygyűlésen.

A vidéki résztvevők féláron utaznak a vasuton és a hajón.

A főváros katolikus lakossága nagyban készülődik a XXI. országos katolikus nagygyűlésre, amely most vasárnap Krisztus Királyságának ünnepével esik egybe, amikor az egybegyűlt katolikus tömegek Szent Benedek, Szent Ágoston és Zichy Nándor gróf jubileumának áldoznak.

Az idei katolikus kongresszuson Bajáról is nagyon sokan fognak résztvenni: minden bajai plébánia területéről legalább egy tiz tagú küldöttség indul a XXI. katolikus tanácskozásra.

Az egész ország katolikus lakosságának megmozdulása arra az elhatározásra bírta a rendezőseket, hogy valamennyi vasuton és hajón féláru utazási menetdíjkezdeményt biztosított a vidéki résztvevők számára.

Kéri a rendezőség a vidékieket, hogy részvételi szándékukat minél előbb jelentsék be az Országos Katolikus Szövetségnek. Budapest (IV. Ferenciek-tere 7., III. lépcső, I. emelet 8.) hogy a féláru utazásra jogosító igazolványt, melynek ára 1 pengő és a tagsági jegyet,

Vetőmagpácok,
Csávázószerk,

Porzol, Higosan, Tillantin, gyári áron

beszerezhetők szavatolt minőségben a bácsmezei főraktárban a

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1 — Telefon 350.

Az Új utca és a vásártéri házak előtti bazalt betonjárda készítésére versenytárgyalást tartott a városi mérnöki hivatal.

A városi mérnöki hivatal most a köz-korház bővítési és építési munkálatokon kívül a tűzoltóaktanyában a mentőautók elhelyezésére építendő autógarázs ügye foglalkoztatja, amit egyszerű általános teremtéssel kell megvalósítani. Az egész építkezési, berendezési és felszerelési munka körülbelül 12-13 ezer pengőbe kerül. A föld, kőműves, elhelyező, ács, tetőfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázó és üveges munkálatok vállalatba adására november 5-ikén délelőtt 11 órakor tartják meg a zárt írásbeli versenytárgyalást.

Ezenkívül megcsináltatja a város az Új-utca mindkét oldalán a bazalt betonburkolatot, valamint ugyancsak bazalt betonburkolatot létesít a Vásár-tér 5-ös számú telektömbje előtt, illetve a tanítóképző és az előtte új ház építése által keletkezett új utca házak előtti frontján és pedig Czukor Sándor mérnök háza előtt, a jelenleg is építés alatt álló katonatiszti bérház előtt, azonkívül dr. Klemm Gyula megyei árvászeki ülnök, Meskó Ottó dohánynagyfőztes, valamint az Arendáczki-féle házak előtt.

Az itt megemlített utcák bazalt betonburkolatának elkészítésére a napokban tartották meg a nyilvános zárt írásbeli ajánlatos árjelést. A munkálatok elnyerésére négy bajai vállalkozó adott be ajánlatot és pedig Katanics Antal vállalkozó 15949.78 pengős, Czukor Sándor építész 14164 pengős, Spitznagel János építész 16599.40 pengős és Fehér Jenő építész nyug. műszaki főtanácsos 16581.80 pengős ajánlatot. Az egyik vállalkozó kívánságára rögtön elvégezték még a versenytárgyaláson Czukor Sándor tetszetős ajánlatára beadott egységárai szerint az átszámítási műveletet s ekkor kiderült, hogy az ajánlata téves, mert ajánlatának végösszege 16369 pengő s így a legolcsóbb ajánlattevő Katanics Antal. A munkálatokat a mérnöki hivatal javaslata alapján dr. Vojnics Ferenc polgármester fogja odaítélni.

Még ez évben megnyílik a Déri-muzeumnak két része.

Debrecenben a Déri-muzeum belső munkálatai dr. Ecsedi István múzeumigazgató vezetésével serényen folynak, egyidejűleg pedig a gyűjteményeket is elrendezik.

Most a múzeum néprajzi anyagának az elrendezésén dolgozik dr. Ecsedi István igazgató s ennek a résznek a munkálataiban részt vesz dr. Visky Károly, a Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának az igazgatója is, aki szombaton érkezett Debrecenbe.

Visky Károly kijelentette, hogy a múzeum néprajzi gyűjteményében számos különleges debreceni emlék van, olyanok, amelyeket sehol az országban másutt nem lehet találni. A múzeum néprajzi osztályának elrendezésénél figyelemmel vannak arra, hogy főként a debreceni, hortobágyi és tiszántúli specialitások legyenek benne képviselve.

A elrendezési munkálatok néhány hetet még igénybe vesznek, Visky Károly azonban csak kevés ideig marad Debrecenben, bár a jövő hét végén ismét lejön. A rendezés folyamán most állítják fel a magyar házat, amelyben a speciálisan debreceni holmikát helyezik el.

A Déri-muzeumot még ebben az évben meg akarják nyitni, karácsony előtt. Ha ez nem történhet meg a belső berendezés miatt, akkor a néprajzi és a képzőművészeti osztályt külön fogják megnyitni.

Hívja fel telefonon a 359 számot. Tűzifa rendelését azonnal szállítja DEUTSCH tűzifa és élesztőtelep. Teherpályaudvar (volt Salapáthy-fatelep.)

A régi törvényhatósági bizottság utolsó közgyűlése.

Baja város törvényhatósági bizottsága a belügyminiszter rendelete folytán október 30-án d. u. 3 órakor a városi székház közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek előkészítő ülése október 28-án d. u. 3 órakor, a 30. sz. tanácssteremben lesz. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

A központi választmány tagjainak titkos szavazással, szavazólapok útján való megválasztása. A Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Alakult Szövetkezetek ajánlata a földbirtokrendezés során megváltott városi mezőgazdasági ingatlanok megváltási árából 75 százalékának az esedékességét megelőző kifizetése tárgyában. Nagy Márton felelőssége a Binder János és 16 társa elleni bünvádi eljárás megindításához szükséges felhatalmazást megtagadó polgármesteri véghatározat ellen. Baja város közönségének az országos Bethlen Gábor emlékkünnepélyeken való képviseltetése.

Előterjesztés a törvényhatósági bizottság megbízatásának lejártaival készített fényképeknek és elhangzott buszbeszédnek a törvényhatósági bi-

zottság tagjai és a tisztviselők részére emlékeztetése iránt.

Meskó Ottó, m. kir. dohánynagyárus kérelme a városi bérházban birt. birt. és raktárhelyisége bérletének Bors és Társa szállítási vállalkozóra leendő átruházásához a hozzájárulás megadása iránt.

Bajai Önszegélyző Hitelszövetkezet kérelme a városi bérházban birt. birt. helyisége bérletének a Royal Exchange magyarországi főügynökségére leendő átruházásához a hozzájárulás megadása iránt.

A városi székház épületében a régi Posta-utcai részen a városi villamos üzemek által birt. birt. helyisége bérletének tárgyában megartott árverés eredménye.

Greguss Aurélné városi, főpénztárnok özvegyének kérelme férje után temetési segély megállapítása és ellátásának felemelése iránt.

Ruppert Antal, ny. városi polg. iskolai tanár kérvénye elhalt felesége után temetési segély megállapítása iránt. Időközben maga a kérvényező Ruppert Antal is meghalt.

Miért volna fontos, hogy a szeged-bajai műút minél előbb elkészüljön.

A bajai ügyvédek a pécsi tábla helyett a szegedi táblához akarják csatoltatni az önállósítandó bajai törvényszéket.

A Független Magyarország hetekkel ezelőtt közölte a kereskedelmi miniszter választását a szeged-bajai műút kiépítése ügyében. A válasz úgy szólt, hogy ut csak akkor lesz, ha fedezet lesz rá. A baj csak az, hogy már éppen 35 éve nincs rá fedezet.

Ez a kereskedelemügyi miniszteri felelet Baja városát is többféle vonatkozásban érdekli. Az egyik a közlekedéspolitikai érdek, a másik az igazságügyi. Először is mikor lesz fedezet? A levél egyik értelmezése szerint akkor, amikor a költségvetésbe be lehet szorítani az ut megépítésének költségeit, vagy akkor, amikor a kereskedelmi kormányzat legújabb utépítési programja szerint az érdekeltek magukra vállalják az utépítés költségeinek egy harmadát, egy harmadát viseli a törvényhatóság s ha akad majd olyan vállalkozó, aki a mai gazdasági és pénzügyi viszonyok között 15 évi hitellel megépíti az államnak ezt az utat, amihez az állam talán három havi lejáratra kap kölcsönt — mondjuk a legjobbat — a jegyintézet.

Baja városa türelmetlenül várja ennek az utnak a kiépítését, mert nemcsak az autóforgalom venne lendüle-

tesebb emelkedést, hanem a községeket is közelebb hozná Bajához, ami a város forgalmát bizonyára megkészelezné. De az új műút elkészülésére nagyon fenik a fogukat a bajai ügyvédek is, akik azonnal nagyszabású mozgalmat indítanak, hogy abajai törvényszéket deklarálja a kormányzat önálló törvényszékké, vagyis szüntessék meg a székszárdi törvényszékekkel való kapcsolatát és expositura jellege. Utána pedig azt kérik az igazságügyi minisztertől, hogy a bajai törvényszéket hasítsa ki a pécsi ítélőtábla hatásköréből és ossza be igazságügyi érdekből a szegedi ítélőtáblához, amelynek működési területe egyébként is nagyon megfogyatkozott avval, hogy a szabadkai, zombori, újvidéki, becskerekéi, kikindai, valamint pancsovai törvényszékek jugoszláv területre estek.

Egyébként is bizonyos, hogy amint a műút kiépülne, azonnal autóbusszjárat kötné össze Baját Szegeddel, ami viszont azt jelenti, hogy ez esetben Szeged két óra alatt megközelíthető volna, vagyis könnyebben és kényelmesebben lehetne eljutni Szegedre, mint most Pécsre a táblai tárgyalásokra.

A törvényhatósági érdekképviselői választások.

Az Ügyvédi Kör nov. 5-ikén, a Mérnöki Kamara nov. 9-ikén, a Kereskedelmi és Iparkamara nov. 10-ikén választ.

A Mérnöki Kamara országos elnöksége most tette közzé a hivatalos lapban a választmányának azt a határozatát, amely a mérnöki kamara tagválasztásait a törvényhatósági bizottságokba november 9-ikére tűzte ki országosan.

A választás Baján is november 9-ikén d. u. 3 órai kezdettel fog lezajlani a városházán és a vármegyeházán később kijelölendő helyiségben. A szavazásban részt vehetnek a mérnöki kamara tagjai, illetve a névjegyzékbe felveit mérnökök a városból és az egész vármegyéből. A szavazás titkosan történik s este 6 óráig tart.

Csak az a 30 éves elmult mérnök választható meg, illetve köldhető be érdekképviselőként a törvényhatósági bizottságba, aki legalább 6 év óta lakik Baján, illetve a bácsbodrogvármegyei törvényhatóság területén, illetve 6 éve van itt lakása és valamilyen címen

tagokra s a legtöbb szavazatot nyerő jelölt lesz a rendes tag míg a másik a póttag, aki másodikkak a legtöbb szavazatot kapja.

A megválasztottak megbízatása öt évre szól. Szavazni csak személyesen lehet azokkal a szavazólappal, amelyeket a választás elnöke a helyszínen bocsát át és a választók rendelkezésére. A személyazonosságot a a választási ülnök kívánságára okmánnyal kell igazolni. A szavazólapot lezárt borítékban kell az urnába dojni.

Nagy tolongás ennél az érdekképviselői választásnál nem lesz, mert először kevés a mérnök új Baján, mint a megyében, másodsor mert a mérnökök jó része nem tagja a Mérnöki Kamarának.

Az Ügyvédi Kamarai választás a fenti módon zajlik le. A pécsi Ügyvédi Kamara az érdekképviselői választást a Bajai Ügyvédi Kör útján ejti meg s ezt november 5-ikére tűzte ki. A bajai ügyvédek a maguk sorából egy rendes és egy póttagot választanak a városi törvényhatósági bizottságba november 5-ikén, kedden d. e. 10 órakor a városháza közgyűlési termében. A megyeházán a megye területén lakó ügyvédek ugyan ezen a napon választ 1 rendes, 1 póttagot a megyei törvényhatósági bizottságba.

A kereskedelmi és iparkamarai választásokat a szegedi kamara november 10-ikére tűzte ki ugyancsak a városháza és a megyeháza közgyűlési termébe. A városnál a kereskedők 1 és az iparosok 2 rendes s ugyanannyi számú póttagot választanak. A megye területén lakó kereskedők és iparosok ugyanannyi rendes és póttagot választanak.

Hátra van még utána közgyűzői kamarai választás, illetve itt egy történik, hogy a Baján régebbi idő óta gyakorlatot folytató közgyűző hivatalból bekerül s a másik közgyűző lesz a póttag, de ha a működésben idősebb közgyűző más címen már tagja a törvényhatósági bizottságnak, akkor át is engedheti azt a másik közgyűzőnek. Ugyanigy lesz a megyénél is, ahol azonban a községi jegyzőegyesület választ egy rendes és egy póttagot.

A Duna Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara sem tűzte meg ki a választásokat. Itt a városnál a mezőgazdasági bizottság a maga tagjai sorából választ 5 rendes és 5 póttagot. Ugyanez történik a megyénél is a vármegyei mezőgazdasági bizottságnál.

Ugyanigy fog választani egy rendes és egy póttagot egy a megyei mint a városi törvényhatósági bizottságba az országos Magyar Orvosszövetség bácsmegyei fiókjá is nov. 5-én.

— Ujabb képkiallítás a Nemzeti Szálloda hangversenytermében. Tegnapelőtt szerdán d. u. 4 órakor nyílt meg Hétel Gusztáv és Hétel Margit fesiőművészek képkiallítása, amely csak 6 napig, tehát hétfő estig tekinthető meg. Hétel Gusztáv kiállítja különböző magyar témájú, olasz, holland, müncheni és svájci tanulmányait. Festett képeit. Hétel Margit virág, porcellán és gyümölcs csendéleteket állít ki. A kiállítás nyitva köznapokon d. u. fél 2—8 óráig, vasárnap d. e. 9 óráig este 7 óráig. A képek nov. 1-én esedékes és 10 P-től kezdődő részlete is vásárolható. Belépődíj nincs.

Megjelent és kapható lesz már a „Béjé 301” hálózati rádió!

Minőségben, árban vezetnek.

Összes üzemi költségek óránként mindössze 1 fillér. Nincs többé telepkimerülés, üzemi zavar, sem lámpakiégés. 200-2000 m. hálálhossz. Beállítás csak egy precíz skálával. — Kérjen díjmentes bemutatót még ma!

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök, elektrótechnikai és műszaki vállalatotól.

Mir...
el...
val...
tes

d...
k...
sz

po...
af...
tési

Gr...
T...
arsa

h...
abb...
bl...
rő

z...
k...
s...
z

ért...
a...
B...
ajai

Dis...
m...
v...
és

kt...
28-ig...
óráig

Dr...
és...
L...
ászló

é...
k...
a...
látot.

az...
nyitva...
és

degr...
mind...
re, a...
köz...
kunk...
kivül

—
—
—
2

D...
R...

HIREK.

Mit csinált a polgármester Budapesten? Jelentették már, hogy dr. Vojnics Ferenc polgármester szerdán Budapestre utazott, ahol csütörtökön a városok polgármestereinek küldöttségében vett részt. A küldöttség a népjóléti, valamint a pénzügyminiszter elé járulva kérte, hogy a munkanélküliség enyhítése érdekében haladéktalanul indítsák meg a közmunkákat.

Felborult autó. Szerencsésen végződő autóbaleset történt tegnap a bajai Hengermalom közelében. Bors Gyula s Kocsis Károly szállítókocsosok teherautója, amely az utánpótlás-üzemanyagot szállított, az esőtől sikos, csuszós úton felborult. Szerencsére azonban sem a sofőr, sem a kocsin ülők nem sebesültek meg.

A Reformátói emlékünnepeinek megünnepelése Baján. A reformátói héttel kapcsolatosan ma pénteken d. u. 6-órakor az evangélikus templomban Sebestyén Sándor ref. lelkész predikál „A világgyőző hit” címen. — Holnap, szombaton d. u. 6-órakor a református templomban Kemény Gábor lelkész „A szeretet himnusa” címen predikál.

Eljegyzés. Fehér Marika, Fehér Jenő nyug. városi műszaki főtanácsos műépítész leánya és Ausch Imre győntei érettségijáros jegyesek (Minden külön értesítés helyett)

Tűz volt Bácsalmáson. A Bácsalmási Vojnics telepen kigyulladt Hinterschr Mátyas házának gazdasági épülete s porig égett. A falurész lakossága oltotta a tüzet, illetve akadályozta meg továbbterjedését. A kár jelentékeny.

Kisgyermek a kocsi alatt. Kneblspiesz György bácsalmási lakos kocsin az O-szőlőkől nagy mennyiségű szőlőt vitt haza. Weidt Károly szőlőkertesi lakos két éves kis fia a kocsi alá került, a kocsi a lábat törte el a szerencsétlen gyermeknek. A gondtalanság ügyében megindult az eljárás.

Mi törtéhetett Bácsalmáson? A Felső-Bácska legujabb száma közli az alábbi rejtélyes hírt: „Szenzációról suttognak, sőt beszélnek faluszeret Bácsalmáson, olyan szenzációkról, amelyek már tullepik az olykor pikáns históriák kereteit s amelyek már arra mutatnak, hogy a fertő hinárja csapott egy község társadalmára felé. A jóizlés s az erkölcs követeli, hogy illetékes helyen levonják és levonassák a pikáns szenzációk következményeit, mielőtt még ez a hinár nagyobb veszedelmet nem okoz. Videant consules...!”

Krammer József Belgiumban. A mai napon rövid levelet kapott a F. M. egyik szerkesztője Belgiumból Krammer Józseftől a világba belekalandozó bajai mérleggyártóstól. Igen röviden csak annyit ír, hogy most már nyugodtabb vizekről sok üdvözlét küld bajai ismerőseinek. A levelet Brüsszelben adta fel.

Gyilkolt a rámpás Kelebián. Illinger Antal kelebiai fiatalember egyik ottani korcsmában rádiót hallgatott s a kelebiai homoki rámpásból nagyobb mennyiséget elfogyasztott, úgy, hogy az egyébként erős szervezetű fiatal ember még azon éjszaka meghalt.

Vadludak jelzik az idő hidegrevalását. A naptáron kívül sok minden momentum áll rendelkezésünkre, amiből következtetünk arra, hogy közeleg a tél, sőt itt van már a nyakunkon. A sarki gesztenyék asszonyon kívül a vadludak is jelzik, hogy ha-

marosan hirtelen fagy fog rántörni. Egyébként hatalmas csoportokban gárogva-sipitozva vonulnak el a város felett a vadludak, amelyek az ideit télt illetőleg nem sok jóval kecsegtetnek, hiszen még egy szem szénünk s egy darab fánk sincsen.

Folynak az ajánlások. Az ajánlások hitelesítése a városházán a kistandósteremben történik, ahol napok óta igen mozgalmas élet folyik. Nagy csoportokban vonulnak fel a választók, hogy a Block jelölő listáit ajánlással lássák el. Ma délelőtt 10 óráig a kiscsávolyi block listát 160-an a józsefvárosi 300-an és a szállás és homokvárosi blocklistát 350 választó látta el ajánlással a közigazgatási hatóságok előtt.

Milyen változásokat kell az iparosnak bejelenteni. Az ipartörvény rendelkezései szerint az iparosok az ipar gyakorlása terén minden változást kötelesek 8 nap alatt az illetékes iparhatóságnál bejelenteni. Így be kell jelenteni az iparos elhalálását, ugyancsak azt is, ha az iparos özvegye vagy kiskorú fia szándékozik az ipart folytatni. Be kell jelenteni továbbá az üzlethelyiség áthelyezését, üzemevezető változást, névváltozást, egyben az ipar szüneteltetését, vagy végleges beszüntetését. Az ipartörvény büntető rendelkezései szerint az iparos vagy jogutódja, aki az üzemevezető bejelentését elmulasztja, büntetendő cselekményt követ el és büntetésben részesül. — Az üzemi változások mielőbbi bejelentése az adózás szempontjából is fontos ami egyben az iparosoknak is elsősorban érdeke.

Drága a cukor. A vidéki detailkereskedők — de a fűvárosiak is — azt mondják, hogy a közönség drágálja a cukrot. Hivatkoznak egyesek arra, hogy olvassák a külföldi árat, amelyek — helyes átszámítással általában olcsóbbak. A legtöbb vevő őszintén elmondja, hogy a mai pénztelen világban redukálta talán minden család a cukorfogyasztást. Emiatt kevesebb a fogyasztás az idén, mint az elmúlt években volt, holott a gyümölcs olcsóbb lévén, nagyobb mennyiségű befőtt eltevése látszik megokoltnak. De erről szó sincs

A kocsmai hiteltilalom kiterjesztése. A tavaly hozott új bortörvény teljes egészében megtilta a kocsmái hitelezést. Ennek folytán a bíróság a kocsmái hitelt a felperes javára nem itéli meg. Egy szakmai szakértekezlet megállapította, hogy az új bortörvény nemcsak a vendéglőkre és kocsmákra, hanem azokra a kereskedésekre is alkalmazandó, amelyek szeszitaloknak kismértékben való eladására jogosultak, tehát zárt palackokban levő szeszitalokat sem szabad ezután hitelben árusítani.

Az utolsó közgyűlés. Baja város már feloszlott régi törvényhatósági bizottságát a központi választmány tagjainak megválasztása miatt október 30-ikán d. u. 3 órára utolsó közgyűlésre hívja össze a hatóság. A közgyűlés tárgysorozata ma készül el. A központi választmány tagjai az eddigi megegyezés szerint egynek kivételével ugyanazok lesznek, mint akik azelőtt is voltak.

Szüret. A szeptember hó három első hetében uralkodott száraz és igen meleg időjárás még a késői szőlőfajokat is megérelte. Ennek tulajdonítható, hogy a vidék, amely amugy is sietni szokott a szürettel, már eddig 80 százalékban leszüretelt. Baján a

Magyar Általános Kőszénbányák r.-t. Tatai tojásszén (boulette.)

Próbálja meg előbb, azután rendeljen!

Jó, olcsó, gazdaságos. Teljesen pótolja a drága külföldi szenet. Salakmentesen elég, könnyen és tisztán kezelhető.

Aki tatal brikettel fűt, a saját és az ország érdekeit szolgálja. A tatal brikett használatánál a tüzelés költségeiben kb. 30%-os megtakarítás érhető el.

Egyedélarúslító:

Vidor József és Fia

szénnagykereskedők bajai kirendeltsége

Szent István-tér 7. — Telefon: 266.

termés általánosan igen gyenge. Mindenfélől azt halljuk, hogy évtizedek óta nem volt ily kevés termés és nem szolgálhat vizsgálatásul, hogy ilyen édes szőlő sem volt évtizedek óta, mert mesébe való fantasztikus mustárak mellett is ráfizetnek az idén a termelők a szőlőgazdaságra. Mi azonban azt tanácsoljuk szőlőgazdáinknak, hogy az idén is várják meg az október végét, mert ha kevesebb is lesz a must, de olyan kiváló boruk lesz az idén, amit évtizedekig emlegetni fognak. Ha az időjárás kedvező lesz, a legjobb fekvésű szőlőkben aszút fognak szüretelni, talán még jobbat, mint 1901-ben.

Esőviz medencék elkészítését legolcsóbban vállalja GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

Szerkesztői üzenetek.

H. R. Baja A jelöléseket most már lezárta a bizottság s így azokon változtatni nem lehet. Egyébként az új választási törvény, mely meghonosította az ajánlási rendszert, szükségessé teszi a polgárság előzetes szervezkedését Ennyi történt, semmivel sem több.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGS A LEGJOBBAK!

Az egész életben hű barát!

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Hálacsóny havi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

„KALOR” a kályhák királya

Kiválóan alkalmas a pécsi brikett eltüzelésére.

Előnyösen beszerezhető

UTRY-nál

Erzsébet kir.-né u. 38. Tel. 280.

Rózsaburgonya 9 pengő.

Fejlesztés
a legolcsóbb napi áron

STEIN

Patak utca 7. — Telefon 134.

Koszorúk,
sircsokrok,
élővirágok

megrendelhetők és vásárolhatók a bajai m. kir. kertész-képző iskolában.

Négy szobás modern

lakást

keresek január 1-én való beköltözésre.
Cím: dr. Fischmann Mihály röntgen-szakorvos Békéscsaba.

U-R-A-N-I-A

Október hó 26-án szombaton d. u. 6, este fél 9 órakor.

Október hó 27-én, vasárnap d. u. fél 4, 6, este fél 9 órakor.

2 NAPIG Az idei filmszezon kimagasló ujdonsága. 2 NAPIG
OLGA CSEHOVA ezidei első nagy filmje.

DIANA: A HADAK UTJA.

Dráma 9 felv. Férfi főszereplők: BORIS DE FASE és H. A. SCHLETTOW. Kisérő filmje

FORGÓSZÉL KISASSZONY

Rendkívül bájos vigjáték 8 felvonásban. — Főszerepben: Mária Paudler és Luigi Servanti.

Híradók

CORSO MOZI

Október hó 26-án, szombaton
délután 6, este fél 9 órakor

Oktober hó 27-én, vasárnap
délután fél 4, 6, este fél 9 órakor.

Jótekonycélu előadás.

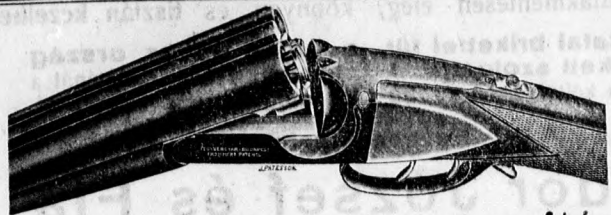
Királyok királya

A megváltás tragédiája filmen 14 fejezetben.

A tiszta jövedelem a Szt. Ferenc-templomnak renoválási költségéhez való hozzájárulás célját szolgálja.

Kisérő műsor egy híradó.

Építetők legnagyobb öröme a salétrom és mészkömentes
mázai téglá. Legnagyobb része
 flasztertéglának használható.
 Kapható: **POLLÁK JÓZSEF** fakeskedésében.

Fegyver, lőszer, lóporárusítás.

Kerékpároknál árleszállítás.
 Legjobb varrógépek teljes jótállás mellett

Remington írógépek.

Fränkel és Horváth-nál **BAJA, Budapesti ut 16**

ETERNIT
 anyagadási és
 tetőfedési
 vállalat.

Telefon: 290.

CSAK „Eternit” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
 ETERNIT MŰVEK HATSCHKEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

DELŐ Géza
 fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR **BAJA, BUDAPESTI-UT**

Megjelent az új

250-es PUCH
 motorkerékpár!

ELŐNYEI: Három sebességes blokkmotor. Belső lendkerék. Csekély üzemköltség, 100 km-re 1 pengő 80 fill. Szabadalmazott expanziós kuplung.

Kezelése és vezetése 10 perc alatt elsajátítható. **Ara 1200 pengő**
 Bővebb felvilágosítással és részletes ismertetővel szolgál a körzet képviselője

BOHNER és TÁRSAI, BAJA
 Erzsébet királyné u. 6. Telefon: 256.

Szörme és szücsáru
 dus választékban.

Szörmebundák

a legújabb divat szerint, a legmegbízhatóbbak, a legolcsóbb napi árakon.

Javitások és átalakítások szakszerűen

HOLCZER-SZÜCS Erzsébet királyné utca 24 sz. alatt.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi
 Hatschek-féle
Eternit.

Javításmentes az ETERNIT háztető.

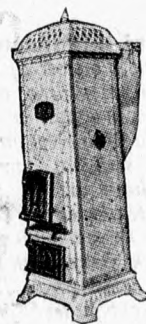
ETERNIT-MŰVEK HATSCHKEK LAJOS, KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU.

Salétrommentes téglá legolcsóbb árban kapható.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.

Szab. folytonégő

Jobbágy-kályhák

A Magyar Kir. Állami Vas-, Acél- és Gápgyárak gyártmánya.

Hazai szenek tüzelésére legalkalmasabb!

Főbb előnyei:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszenet is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
3. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályha-rendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50 százalékkal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!

Egyedárusító:

Scheer Adolf és Fia
 vasnagykereskedők, BAJA.

Kossuth L u 13. sz.

h á z

(dr. Halász-féle) szabad kézből eladó.

„MÁK” és bauxit cement. Felsőgalai mészállandó raktára GRUNHUT és TÁRSA. Telefon 160.

Libamáját

legmagasabb napi áron veszek

GROSZ GUSZTÁV
 fűszer és csemege kereskedés, BAJA, Telefon 270. — Grauaug-ház Vörösmarthy és Haynald utca sarok.

Kapható:

Goldschmidt Lajos utóda,

Zádor Oszkár

épületfa és építkezési anyagok telepén.

Baja, Sugovica part.

Szerkesztőség
Mátyás király
 Telefons

Még a szanál nek megállapítá kör üres tarisz elhagyottságunk zatossággal alanzaltunk a genfi Amikor néhány ges kamatra, sz vizsakértünk a vértől bódult gyűlölettel megvaink háromöt

Akkor ott Ge a kölcsönt megvezett népkiz minden egyes t Nem olyan rége lékeznek és ki a rá gondolásnál rabló sakál, az ért volt hajland sét megadni E

— amikor fey megneszélte — dával nemcsak ki, de tisztjeivel pénztárcát, az é béből is, ennel szorult helyzet arcátlanul ellens akkor, amikor o valója. A felbe vakon kívül ötr becsülték azt a gazdasági eszké gyakat, melyek legszigorub ért kiloptott és ame mondanunk, h korona kölcsön

A vérszenen háborodást, m oláh pimaszsá magyar illetke tették, hogy e értelmű minden vátételi fizetés kényszereszköz millió fizetésév tozásainkat for lóságban egys tézték.

És most jön tés! A jóvátét rendezése sorá mok háborus t telésének egys ügyünk rendbe denfelől de Párisba, mert óta folynak má mentesen zárt semmiről sem kes nyilatkozat gis szorongó k uja valami po rénylet készül

Angol-franci ezek mégis csa nak semn ügyünkkel kap lik, hogy az o merősséggel uja indítottak s az birtokosok elra talanítást jóvát gyar állam ny

Vető Csáv

Vá